Het Journal des Débats *over de Duitsche aangelegenheden.*

—

II.

De zeven en twintig kleine souvereinen, die zich aan het *Drie-Koningen-bond* hadden aangesloten, hadden daarmede geen ander doel, dan zich eene schuilplaats te verzekeren tegen de revolutionnaire stormen en tegen de hoogstrevende ambitiën, die hun bestaan bedreigden. In dienzelfden geest hadden zij dan ook vroeger het te Frankfort afgekondigd charter, dat hun eenig uitzigt op een verzekerd bestaan bood, met gelijken ijver omhelsd. Toen de Koning van Pruisen zich verbond geen vorst zonder zijne eigene toestemming te mediatiseren, waren zij van het Frankfortsche charter tot het Pruisische charter overgeloopen en hadden zich — en wel de zwaksten met den meesten ijver — zoo vast mogelijk aan den beschermings-staat gesloten. Doch deze bescherming, waarop zij in het afgeloopen jaar niets zouden hebben verlangd af te dingen, aan waarde verliezende, naarmate alle zaken weder tot den vroegeren toestand terugkeeren, schijnt hun thans ook bezwarender; zij beginnen bedenkingen te opperen of wel scheuren zich af. Het nog versche voorbeeld van Hanover is besmettelijk geweest en Pruisen zou er niet zoo zeer het harnas over hebben aangetrokken, ware het niet, dat het de aanstekelijkheid vreesde. Het zwenken van Hanover heeft reeds in Hessen-Kassel de optreding van een nieuw kabinet, dat in het geheel niet in den geest der unitarissen is, ten gevolge gehad. In Hessen-Darmstadt spreekt men er van thans van het voorbehoud gebruik te maken, onder hetwelk het traktaat van 26 mei geteekend is, dat is, ten opzigte van dit traktaat nagenoeg eveneens te handelen als het hof van Dresden. De Hanze-steden verbergen hunne afscheidings-sympathiën niet meer en keeren met groote schreden tot haar vorig stelsel van afzondering terug. Mecklenburg is uiterst gevoelig over de tusschenkomst, welke Pruisen zich, eenigen tijd geleden, in de zaken der hertogdommen veroorloofd heeft. De Oldenburgsche staten hebben zich uitdrukkelijk verklaard tegen alle alliantie, die slechts zou uitloopen »op de uitbreiding van magt »eener bijzondere mogendheid, of de »oprigting van een *Sonderbund*." Dit is het terrein, waarop Pruisen thans staat, en dat wel tegenover diezelfde staten, die, in vereeniging met hem, aan de Erfurtsche vergadering deel nemen. Het was, gelijk men ziet, meer dan tijd, dat het eindelijk beproefde dezen Rijksdag onder gunstiger voorteekenen te openen.

Die gunstige voorteekenen waren niet minder noodig tegenover de publieke opinie. Het vooruitzigt der constituante en van het ontwerp van rijks-charter van 26 mei, was in geheel Duitschland uiterst koel opgenomen. Pruisen en de Pruisische dagbladen hadden vrij duidelijk te verstaan gegeven, van den beginne af, dat de weerspannige regeringen, die weigerden zich aan het Drie-Koningen-verbond aan te sluiten, daartoe door hare eigene onderdanen wel zouden genoodzaakt worden. Deze soort van uitdaging klonk reeds tamelijk vreemd in den mond der gewone verdedigers van de openbare orde, doch zij was daarenboven vruchteloos; de aandrang van het publiek heeft overal ontbroken. De verkiezingen hebben in sommige districten plaats gehad en in andere niet, zonder dat men daarvan als het ware notitie heeft genomen; bijna overal zijn de afgevaardigden door onbeteekenende minderheden gekozen. De factie der radicalen heeft zich, volgens haar beginsel, geheel van de stemming onthouden; het gros der bevolking is op het oogenblik voor alle politieke onderwerpen bijna volkomen onverschillig; de gematigde liberalen stelden niet het minste vertrouwen op de constitutioneele bedoelingen van Pruisen. Dit wantrouwen heeft Koning FREDERIK WILHELM willen wegnemen door op den 6den februari te Berlijn den beslissenden eed, af te leggen. Eene der hoofdbeweegredenen van deze groote en belangrijke bekeering tot het constitutioneele geloof, was zeker de begeerte een ernstig onderpand te geven aan de toekomstige Erfurtsche vergadering en hare werking bij voorraad te waarborgen. En inderdaad, thans, nu Duitschland een onderpand der Pruisische loyauteit had, had het aanleiding meer belang te stellen in en meer waarde te hechten aan de beraadslagingen zijner constituante.

Zoo was de stand van zaken toen het traktaat van 27 februari 1850 in de wereld kwam. Oostenrijk verdubbelt zijne pogingen, opdat Pruisen de partij niet winne. Sinds Oostenrijk weder op de been is, houdt het aan alle kanten lokazen aan Duitschland voor, om het aan de begoocheling van de Pruisische aantrekkingskracht te ontrukken. Het heeft een plan geopperd van tolvereeniging, waaraan het met al zijne niet-Duitsche provinciën deel zou nemen en aldus aan de noordelijke fabrijklanden de rijkste débouchés openen in de landbouwende staten van het oosten van Europa. Oostenrijk is nog verder gegaan. Volgens ditzelfde plan zou het zich tevens verbinden, zijne oude verbods-wetten tegen den Duitschen handel gerigt, op te heffen en dezen handel tegen de buitenlandsche concurrentie te beschermen, door een regt *ad valorem* van 17 procent, terwijl het beschermend regt van het *Zoll-Verein* slechts 11 procent bedraagt.

Eindelijk heeft Oostenrijk, op de meer waarlijk liberale houding, door Pruisen den 6den februari aangenomen, toen die Erfurtsche Rijksdag zóó na op handen was, tegen welken Oostenrijk zoo dikwerf geprotesteerd had, geantwoord door eene niet minder behendige manoeuvre, namelijk, door de bijeenroeping van eenen anderen Rijksdag voor te stellen en, om het zoo uit te drukken, door eene tegen-constituante en eene tegen-constitutie.

Dit tegen-ontwerp heette eerst het *Vier-koningen-ontwerp*, maar het heeft hetzelfde ongeluk gehad als dat van den 26sten mei; het is dadelijk begonnen zijnen titel te logenstraffen. Hanover, dat nog lang een Engelsch gebied in Duitschland wezen zal, heeft even weinig in den nieuwen Oostenrijksch-Beijerschen bond willen blijven, als het in het Pruisische Drie-koningen-bond wilde blijven. Het zijn dus alleen de hoven van Beijeren, Wurtemberg en Saksen die gevolg hebben gegeven aan de onderhandelingen, met zooveel moeite door den heer VON DER PFORDTEN gevoerd, onder de min of meer openlijke bescherming van het kabinet van Weenen, bij het manifest van 27 februari; want drie mogendheden hebben aan Duitschland voorgeslagen en Oostenrijk heeft reeds bij voorraad beloofd zijn zegel te zullen hechten aan een charter, geheel verschillend van dat, hetwelk te Erfurt zal bediscussiëerd worden. Het tegen-ontwerp zal te Frankfort in behandeling gebragt worden. In dit laatste is het voornaamste punt de toetreding van Oostenrijk in den Duitschen Bond, wel te verstaan, Oostenrijk met al zijne niet-Duitsche bezittingen, uitgezonderd misschien het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk en zelfs is er sprake van, ook dit in den Bond op te nemen. Daarentegen zouden de verbonden staten het regt blijven behouden zich, even als tot nu toe, bij de buitenlandsche mogendheden te doen vertegenwoordigen. Dit ontwerp is dus in alle deelen juist het tegenovergestelde van het Pruisische charter. De tegenspraak is nog meer merkbaar in de, bij het ontwerp van 27 februari, voorgestelde organisatie van het aanstaande Duitsche vaderland. In plaats van een eenvoudig uitvoerend bewind, treedt een Directorium van zeven leden. In plaats van twee Kamers is er éene Vergadering. De aanhangers van Oostenrijk beweren, dat deze bepalingen bij uitstek gunstig zijn voor de democratische en parlementaire beginselen; zij zouden wel zóó verre willen gaan te doen gelooven, dat dit even zoo vele concessiën zijn aan de republikeinsche gezindheid verleend, en zij verkondigen luide, dat eene dergelijke inrigting veel meer geschikt is populair te worden, dan het doctrinair constitutionalisme van het Pruisisch charter.

Wat ons betreft, het is niet juist daarin dat wij het groote gevaar zien, waarmede de concurrentie van het tractaat van 27 februari Pruisen bedreigt, en het gemoedelijk republicanisme van Oostenrijk verblindt ons niet. Deze zeven directeurs, gebonden door imperative lastbrieven, zouden niets anders zijn dan de agenten hunner respective hoven; deze eenige Kamer, uitvloeisel der locale parlementen, en niet regtstreeks door de kiesbevoegden gekozen, zoude niets zijn, dan een magteloos orgaan van de meest uiteenloopende opiniën. Oostenrijk zelf, dat zich op het oogenblik onvoorwaardelijk aan deze broederlijke ineensmelting schijnt over te geven, is in de notoire onmogelijkheid dit plan in praktijk te brengen. Zijn Grootcharter van Olmütz is in alle deelen in strijd met zijne toetreding tot het charter van 27 februari. Om deze twee charters in overeenstemming te brengen, zou Oostenrijk het meest vreemdsoortig parlementair raderwerk aan den gang hebben te houden, dat ooit bestaan heeft: eenen Landdag in elk zijner onderscheidene staten; eenen algemeenen Rijksdag te Weenen, waar alle staten zich met elkander vereenigen; eenen Keizerlij-

lijken centralen Rijksdag te Frankfort, waarin al zijne staten zouden zijn vertegenwoordigd, nevens de afgevaardigden van alle Duitsche staten; waar de Magyaar, de Pool, de Croaat, de Walachijer zouden verschijnen om zich in het Duitsch spreken te kunnen oefenen. Het is onnoodig meer hiervan te zeggen, ten einde aan te toonen hoe ijdel, van dien kant beschouwd, het charter van 27 februari is. Tot zijne eigenlijke waarde teruggebragt, ware het inderdaad niet meer dan eene nieuwe uitgaaf van het oude Bondsverdrag van 1815, zoo niet het enkel feit van zijn bestaan, zoo niet de vorming van de bijzondere alliantie, die het in het leven heeft geroepen, het van een zeer wezenlijk belang deed zijn in de lange reeks der politieke lotgevallen van Duitschland.

Het belangrijke, dat wij in dit laatste ontwerp van Duitsche constitutie erkennen, het vermogen, dat wij er aan toeschrijven, om het Pruisische Erfurtsche plan te doen mislukken, ligt hierin, dat het tot beginsel stelt de vast aaneengeslotene organisatie der staten van den tweeden rang, die men wel eens genoemd heeft *het derde Duitschland*. Al kan Oostenrijk zich nooit geheel met dit *Sonderbund*, ten laatste uit zoo velerlei historische oorzaken te voorschijn gekomen, vereenzelvigen, is dit geene reden, dat Oostenrijk hieraan hinderpalen zou in den weg leggen. Beijeren, Wurtemberg en Saksen hebben duizenderlei redenen zich vast aaneen te sluiten en Baden kan toch ook niet ten eeuwigen dage door Pruisische bajonetten bezet blijven. Komt zulk een ligchaam ooit tot stand, zoo zal het onvermijdelijk alle staten uit Pruisen's sfeer aftrekken, die, van wege eigene gesteldheid, niet geroepen zijn in die sfeer rond te wentelen. Zal Pruisen zelfs dan nog niet eenen benijdenswaardigen invloed behouden, al behoudt het alleen die voogdijschappen die hem waarlijk toekomen? De noordelijke enclaves, de Saksische en Thuringsche hertogdommen kunnen zijne aantrekkingskracht niet ontgaan. Op deze wijze zouden er staten-groepen ontstaan, die zich als het ware in kolonnen scharende, elkander zouden ondersteunen, die ongetwijfeld bevoegd zouden zijn zich gemeenschappelijk te bewegen, maar die elk op zich zelf vrij zouden zijn. Van de drie groote deelen, waarin Duitschland zeer wezenlijk gescheiden is, zou dat deel, dat het innigst Duitsch is, geen gevaar loopen de wet voorgeschreven te worden door hen, die het minst Duitsch van allen zijn. De bijzondere bond van de staten van den tweeden rang zou hun een uitgestrekter gebied verzekeren, dat aan hen gezamenlijk, tusschen Oostenrijk en Pruisen, de positie in Europa zou verschaffen, waarop zij aanspraak hebben. Zij zouden dan in staat zijn hunne eigene politie uit te oefenen, zonder noodig te hebben telkens bij hunne magtiger naburen gendarmes te leen te komen vragen; en daar zij krachtiger zouden zijn om aan de uitspattingen tegenstand te bieden, zouden zij tevens beter in staat zijn de ware volksvrijheid te beschermen en te handhaven. Eene naauwere aansluiting tusschen deze landen, allen gelijkelijk en sedert lang aan de constitutioneele regering gewoon, zou veel bijdragen om het politieke leven in al zijne waarheid en opregtheid meer en meer te ontwikkelen.

Dezen weg hebben wij altijd gewenscht de Over-Rijnsche politiek te zien inslaan. Het traktaat van 27 februari schijnt ons dien wensch volkomen te bevredigen. En wij zijn het niet alléén die de zaak uit dit oogpunt beschouwen. Dit was het denkbeeld dat te gronde lag aan hetgeen de Koning van Wurtemberg onlangs bij de opening der Kamers zeide: »Wij »willen noch *Oostenrijkers*, noch *Pruisen* zijn; wij willen *Duitschers* zijn." Het was de droom zijner jeugd. Het is het woord, dat in Duitschland aan den mond en de pen ontvloeit van alle staatsmannen, die aan de aantrekkingskracht der twee groote mogendheden hebben weten weerstand te bieden; het is het wachtwoord van de te zeer vergeten manifestatie der publieke opinie in 1820, toen geheel Zuid-Duitschland zich tegen de pentarchie verhief; het is de werking der natuurwet van plaatsen en rassen.

In afwachting dat deze wet zich eindelijk in de toekomst geldend make, gaat men haar, zooveel men kan, in de tegenwoordige Erfurtsche vergadering tegenwerken. Echter twijfelen wij er zeer aan, dat men iets — wat dan ook — zal doen voortgang maken; wij twijfelen er nog meer aan, niettegenstaande men allerlei soort van dreigementen bezigt, dat de partijen in ernst met elkander handgemeen zullen worden. Noch Pruisen, noch Oostenrijk zijn voor het oogenblik in eenen toestand, om elkander wederkeerig moedwillig in ongelegenheden te wikkelen. De knoop der Duitsche eenheid, die zij voorwenden onder elkander te zullen beslechten, is ten minste even ingewikkeld als de Gordiaansche knoop; hoe meer men er aan trekt, hoe vaster hij inéén gaat zitten. Ziedaar wel iets uitlokkend voor eenen Alexanders-degen; maar het is zeer te duchten, dat die degen in Duitschland niet te vinden is, en dit is eene zeer voldoende reden, geene gelegenheid aan de hand te geven, om andere degens uit de schede te doen trekken.

Buitenlandsche berigten.

BELGIE.

Brussel, *4 april*. Onze voorspelling van gisteren, dat er weldra nieuwe stormen in de wetgevende vergadering zouden uitbarsten, zijn maar al te spoedig verwezenlijkt. De losbarsting van den storm heeft zelfs plaats gehad reeds voordat de wetten, die hem schenen te zullen uitlokken, in behandeling zijn gekomen. Even ontijdige als scherpe aanvallen van den heer *Jules Favre*, tegen de compressieve politie-maatregelen, aanvallen waartoe de begrooting voor binnenlandsche zaken een voorwendsel heeft opgeleverd, hebben aanleiding gegeven tot ernstige aanranding der parlementaire waardigheid, zoowel door de regter- als de linkerzijde. Van weerskanten scheen men geweldig opgewonden te zijn. De kamer heeft weder aan Frankrijk, aan Europa het ergerlijk schouwspel geleverd van wetgevers die elkander op de grofste wijze uitscholden, uitdaagden en met vuisten dreigden. Alle aanhangers van het parlementair en constitutioneel *régime* moeten zulke buitensporigheden diep betreuren.

In 't kort, het amendement van den heer *J. Favre*, dat een votum van wantrouwen verlangde uit te lokken tegen de staatkunde van het ministerie, werd met de ontzaggelijke meerderheid van 440 tegen 175 stemmen verworpen. Te rekenen naar den staat van verdeeldheid die op nieuw tusschen de partijen schijnt ontstaan te zijn, na de onstaatkundige artikels van den *Napoléon*, konde het kabinet wel niet op zulk eene schitterende zegepraal hopen. Verzwakt door eene onhandige ondersteuning, is het sterker gemaakt door eenen nog onhandiger vijand. Dit is de geschiedenis van alle tijden.

De zitting van heden zal waarschijnlijk niet minder onstuimig zijn dan die van gisteren; het wetsontwerp op de deportatie is aan de orde van den dag.

Tot nog toe schijnt men, noch bij de eene, noch bij de andere partij, tot eenstemmigheid te komen, voor de aanstaande verkiezing te Parijs. De kandidatuur van den heer *de Girardin* ontmoet bij de socialisten hevigen tegenstand. Die van den heer *Foy* wordt door de *Union électorale* bepaaldelijk opgegeven. Er worden echter van weerszijden wel namen genoemd. Het is nog niet mogelijk optegeven wie de kandidaat der gematigde of der oppositie-partij zal zijn.

Er is zeer weinig nieuws in de berigten uit Italië.

De dagbladen behelzen geene nadere tijdingen aangaande den terugkeer van den Paus.

Een berigt van de *Augsburger Zeitung*, uit Rome den 22sten maart, spreekt van eenen opstand die te Napels, op den 25sten, twee uur voor zonsondergang zoude uitbarsten. De regering was van het plan onderrigt.

Den 27sten hebben te Livorno eenige ongeregeldheden plaats gehad, ten gevolge der viering van den verjaardag van den slag bij Novara, den 23sten, in eene kerk dier stad. Volgens den *Corriere mercantile* zouden er onderscheidene in-hechtenis-nemingen hebben plaats gehad.

Er bestaan reeds onderscheidene lezingen ten aanzien van het geschil, dat tusschen de regeringen van Engeland en Toskane gerezen is en van de weigering der laatste om de bemiddeling van het Sardinische gouvernement aan te nemen. Volgens een berigt uit Parijs aan den Londenschen *Globe*, zouden die lezingen onjuist zijn. De Groot-Hertog zoude niet aan Engeland de keus hebben gelaten van de bemiddelende mogendheid, zoo als men aanvankelijk gezegd had; hij zoude alleen verklaard hebben dat hij zich onderwierp aan de uitspaaak van de eene of andere mogendheid. Lord *Palmerston*, van zijnen kant, zoude Sardinië niet hebben aangewezen; maar, daar die mogendheid zelve hare bemiddeling had aangeboden, zoude lord *Palmerston* eenvoudig verklaard hebben, dat hij daar niet tegen was. De Groot Hertog zoude daarentegen het aanbod van Sardinië hebben afgeslagen, verklarende, dat het gedrag door Koning *Karel Albert* ten zijnen opzigte gehouden, hem belette in zulk eene regering vertrouwen te stellen. Bij gevolg zoude hij lord *Palmerston* verzocht hebben eene andere mogendheid aan te wijzen. De *Globe* voegt er bij, dat het Engelsche gouvernement zich volstrekt niet beleedigd acht door dusdanige tegenwerping en dat het geschil tusschen Toscane en Engeland, op minnelijke wijze geschikt zal worden.

FRANKRIJK.

Parijs, *3 april*. De dagbladen hebben ter naauwernood gewag gemaakt van de wijze waarop, voor drie dagen, de president in de voorstad Saint Antoine werd ontvangen, toen hij het garnizoen van Vincennes in oogenschouw ging nemen. Een geloofwaardig ooggetuige verhaalt het gebeurde volgenderwijze:

»Men had gezien dat het rijtuig van den President de rigting volgde van Vincennes; spoedig was er een wachtwoord gegeven, de agenten der geheime genootschappen hadden zich in de onderscheidene wijken van Parijs verspreid, en toen, drie uren later, het rijtuig de barrière du Trône weder binnen kwam, bevonden zich 60,000 nieuwsgierigen (sommigen zeggen 100,000) in de voorstad Saint Antoine. De opene calèche van *Lodewijk Napoleon* moest stapvoets, midden door die ontzaggelijke menigte voortrijden, voorafgegaan door een escorte van dragonders, wier paarden niet dan met moeite door de digte menschenmassa konden heendringen. De menigte had over het geheel geen dreigend aanzien. Men schreeuwde weinig. Echter kwamen nu en dan eenige heethoofden voor den dag en drongen door tot aan het portier van het rijtuig, waar zij eenige uitroepen deden van veel beteekenenden en dreigenden aard. Zij werden echter door de meerderheid met geweld teruggestooten, daar deze blijkbaar niet gezind was om in een conflict te geraken. De generaal *d' Hautpoul* zat bij den president; zijn gelaat teekende hevige verbittering. Dat van *Lodewijk Napoleon* behield dat ongeloofelijk flegma, hetwelk het Parijsche volk reeds meer dan eens heeft kunnen opmerken. Men zoude gezegd hebben dat het een toeschouwer was bij eene voorstelling, waarin hij, in geen geval, geroepen zoude kunnen worden eene rol te spelen. Die onverstoorbare kalmte bleef dan ook niet zonder invloed op die menigte, waarvan een groot gedeelte welligt reeds waande, dat het uur van den strijd gekomen was, en op meer dan een gelaat stond de gewaarwording te lezen: »Hij is niet bang!"

Men verzekert dat, zoo het volk van de voorstad bewogen werd door de bedaarde en krachtige houding van den President, deze, die zoo als men weet zoo gaarne populair is, pijnlijk werd aangedaan door de houding van het volk. Men beweert (dit zijn echter slechts geruchten en geene stellige feiten), dat *Lodewijk Napoleon*, des avonds aan tafel gezegd zoude hebben, dat de taak te zwaar voor hem was en dat, zoo de staat van zaken niet verbeterde, hij zoude aftreden. Eene bloedverwante — ditmaal was het niet de Groot-Hertogin *Stephanie*, — zou dit voornemen krachtig ondersteund hebben, dat zij verstandig en vaderlandslievend noemde: »Uwe tegenwoordigheid" zoude zij gezegd hebben, »had tot welzijn kunnen strek- »ken, maar zij wordt een hinderpaal; verwijder u dus. »Men heeft u van eerzucht beschuldigd, lever nu het »bewijs dat gij alleen opregtelijk verlangdet u aan »het land te wijden, en laat aan anderen die geluk-

»kiger, bekwamer of meervermogend zijn, de zorg »over de maatschappij redden."

Naauwelijks zijn er twee dagen verloopen sinds de geruchten, die ik u met getrouwheid teruggeef, in zekere kringen verspreid zijn, of zij hebben reeds aanleiding gegeven tot de meest uiteenloopende aanmerkingen. Hier hebben zij wanhoop gebragt, dáár weder eene hoop verlevendigd die op het punt was van te worden uitgebluscht. Ik moest mij zeer bedriegen zoo er niet spoedig weder geruchten zullen loopen aangaande een groot plan van verzoening, zoo als voor eenige maanden verspreid waren! Hetgeen niet zal missen aan die geruchten eenen glimp van waarschijnlijkheid bij te zetten, is de toevallige omstandigheid, die de Hertogin *van Orleans* op dit oogenblik naar Londen roept, alwaar zij tegen den 20sten april verwacht wordt.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 4 april. Heden had alhier de beoordeeling plaats der ingezondene bloemgewassen, vruchten, groenten en tuinsieraden op de Tentoonstelling der Afdeeling Amsterdam van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, in het gebouw der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten. In talrijkheid van inzendigen en schoonheid van voorwerpen overtreft deze tentoonstelling al de vroegere! Met vertrouwen noodigen wij dan ook ieder uit, om van de gelegenheid gebruik te maken, die slechts voor *vier dagen* wordt aangeboden, om zooveel schoons en overheerlijks bijeenverzameld te zien.

Gouden medailles werden toegekend voor hyacinten aan de heeren *J. D. Zocher* en *Voorhelm Schneevoogd*, te Haarlem; voor tulpen aan dezelfde heeren; voor cammellia's aan den heer *C. Glijm*, te Utrecht; voor rhododendrums arboreum aan jhr. *M. A. A. Beelaerts van Blokland*, te Utrecht; voor azalea's indica aan denzelfden heer; voor rozen aan den heer *Isaac Bodshon*, te Amsterdam; voor de nieuwst ingevoerde gematigde kasgewassen, aan den heer *C. Glijm*, te Utrecht; voor de vervroegde groenten aan den heer *P. van Cranenburgh*, te Amsterdam. Terwijl zilveren medailles werden toegekend voor de hyacinthen en tulpen aan de heeren *E. H. Krelage* en Zoon, *J. D. Zocher* en *Voorhelm Schneevoogd* en *J. van der Vinne*, te Haarlem; voor cammellia's aan de heeren *H. Reeling*, *K. Sacher* en *A. van der Hoop*, te Amsterdam; voor rhododendrum's arboreum aan de heeren *C. Glijm* en *A. van der Hoop*: voor azalea's indica aan *R. Eggink*, te 's Gravenhage; voor rozen aan *J. D. Zocher* en *Voorhelm Schneevoogd;* voor bloeijende kasplanten aan *C. Glijm;* voor de best gekweekte plant aan *H. Buurman*, bloemist te Wassenaar, bij Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden;* voor bloeijende erica's en epacrissen aan mejufr. *M. S. A. Borski*, te Amsterdam, aan *A. C. van Eeden & Co.*, te Haarlem en aan jhr. *M. A. A. Beelaerts van Blokland*, te Utrecht; voor vervroegde bloeijende tuinplanten aan *H. Buurman;* voor bloeijende amaryllissen en andere bol- en knolgewassen aan *E. H. Krelage;* voor de nieuwst ingevoerde kasgewassen en Kaapsche en Nieuw Hollandsche heesters aan *R. C. Affourtit Jz.* te Utrecht; voor de nieuwst ingevoerde plant aan den heer *J. A. Willink Wz.*, te Amsterdam; voor coniferen en cycadeën aan de heeren *A. C. de Vos*, te Utrecht en *J. C. Groenewegen*, te Amsterdam; voor afhangende planten en best gekweekte varens aan den heer *J. A. Willink Wz.*; voor den schoonsten oranjeboom met vrucht aan *H. Buurman;* voor altijdgroene heesters aan *J. D. Zocher* en *Voorhelm Schneevoogd;* voor de schoonste rijpe ananas aan *J. F. Brogterop Melchers*, te Amsterdam; voor de vervroegde groenten aan *P. L. van Willigenburg*, tuinbaas bij den heer *D. R. P.* baron *van Tuyll van Serooskerken*, te Maarsen; voor vazen en bloempotten in aardewerk aan *C. Martin*, te Zeist en *E. Apol*, te Amsterdam; voor dergelijke voorwerpen in metaal aan *G. A. van Laethum* en de wed. *L. F. Hunck*, te Amsterdam. Voorts zijn buitengewone medailles toegekend aan den heer *J. P. van Rossum*, te Amsterdam, voor Aardappelen; aan den heer mr. *J. L. H. Royen*, te Utrecht, voor Kaapsche en Nieuw Hollandsche heesters; aan *A. C. van Eeden* en Co. voor hyacinthen; aan *L. Schutz*, te Zeist, voor metalen tuinsieraden; *J. A. Willink Wz.* voor lycopodiaceën; aan *J. C. Groenewegen* voor eene chamerops fenestrata; voor azalea indica aan *C. Glijm;* aan *F. Gildmaker*, tuinman van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, voor druiven; aan *G. F.* baron *Thoe Schwartzenberg* en *Hohenlandsberg*, te Beetgum, in Friesland, voor eene ananas; aan *J. C. Groenewegen* voor eene eliantrope: aan den heer *Royen* voor eene phyllasthron. bojenann., en een getuigschrift met *f* 10 voor eene verzameling violen op stam aan *A. van den Heuvel*, op Boschlust, bij 's Gravenhage.

(*Hand.*)

's Gravenhage, 5 april. In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de beraadslaging plaats gehad over de vraag, of de heeren *de Jonge van Ellemeet*, *Engelkens*, *van Swinderen* en *Verheij van den Bogaard*, door het aannemen van eene herbenoeming tot burgemeesters, en de heer *van Welderen Rengers* door het aannemen van eene herbenoeming tot grietman, ingevolge art. 91 alinea 4 der grondwet, opgehouden hebben leden der Kamer te zijn. Bij die beraadslaging heeft de minister van Binnenlandsche Zaken als het gevoelen van het Gouvernement doen kennen, dat de genoemde heeren alsnog als leden der Kamer te beschouwen zijn. De Vergadering heeft met 14 tegen 11 stemmen beslist, dat de genoemde vijf heeren door het aannemen der gemelde herbenoemingen hun lidmaatschap niet verloren hebben.

Daarna heeft de heer *Hoffman* verlof gevraagd, om van het ministerie inlichtingen te vragen omtrent de laatste benoemingen van burgemeesters. Dat verzoek is met 22 tegen 2 stemmen door de vergadering toegestaan en het doen van die vragen bepaald op maandag aanstaande.

Arnhem, 6 april. Men leest in de *Drentsche Courant* het volgende:

ADRES *van de heeren mrs.* H. C. Carsten *en* P. W. Alstorphius Grevelink, *te Assen*, *aan Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken*, *betreffende de kanalisatie van Drenthe.*

De ondergeteekenden, *Hugo Christiaan Carsten* en *Pedro Wijnand Alstorphius Grevelink*, ingezetenen der stad Assen, vroeger betrokken geweest in de aanvraag om concessie tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart tot in de oostelijke Drentsche veenen, *in verband met de doortrekking der Smildervaart over Vries tot in de stad Groningen*, doch thans met ingezetenen dier stad en van Steenwijk zich vereenigd hebbende tot verwezenlijking van die doortrekking en van eene vaart van Steenwijk in de Smildervaart (welke twee werken evenwel niet zoodanig aan elkander verbonden zijn, dat zij als een geheel zouden moeten worden aangemerkt), — nemen de vrijheid u te kennen te geven: dat zij met het meeste genoegen uit de nieuwspapieren hebben gezien, dat de concessie tot het verbeteren en doortrekken der Hoogeveensche vaart, met de verbinding op Beilen zal worden verleend, omdat zij dit werk aanmerken als van het *allergrootste* nut en van *dringende* noodzakelijkheid, en ook omdat die doortrekking en Beilerverbinding een eerste vereischte is voor de vaart naar Groningen, welk werk zij inzonderheid verlangen bevorderlijk te zijn; zij vestigen echter inzonderheid uwe bijzondere aandacht op het groot gewigt der voorwaarden, aan de bovenbedoelde concessie te verbinden, en verzoeken: *dat* bij het concederen van dit werk uitdrukkelijk moge worden bedongen, dat het *doortrekken* der Hoogeveensche vaart *eerder* dan, althans *te gelijk met* hare verbetering worde aangevangen en voortgezet: *dat* de verlenging der Hoogeveensche vaart altijd plaats hebbe tot op zoodanig punt *door* of *in* de op Coevorden aanloopende stroompjes (Loo, Drosten- en Schoonebeeker-diepen) en het Bergermeer, als naar de reeds nu plaats gehad hebbende opnemingen en nog te doene waarnemingen, geacht kan worden genoegzaam water voor de Groningsche vaart op te leveren; *dat*, zoodra die Oostelijke vaart zij gevorderd tot de verbinding met die stroompjes en wateren, dan ook onmiddellijk de verbinding van *boven* de Noorderschutsluis met de Beilervaart door een scheepvaartkanaal plaats hebbe, al is dan ook nog de verbeterde Hoogeveensche vaart in een of ander opzigt niet gereed of bruikbaar;

dat die Oostelijke vaart en die verbinding met de Beilervaart moge tot stand worden gebragt *uiterlijk* binnen den tijd van 2 jaren, te rekenen van den 1sten Mei 1850, in dier voege, dat reeds binnen den tijd van één jaar die verlenging zij gevorderd tot in de bovenbedoelde stroompjes of wateren, en het overige binnen het dan volgend jaar zij bewerkstelligd, en vooral;

dat moge worden bepaald, dat de algemeene directie van den waterstaat hierop moge toezien en bevoegd zal zijn, om, bij nalatigheid aan zijde van concessionarissen, dit ten hunnen koste te doen afwerken; ten welken einde eene daartoe voldoende som zal worden in waarborg gedeponeerd onder zoodanigen ambtenaar als door den minister van Binnenlandsche Zaken zal worden aangewezen; — en eindelijk, *dat* later, na daarstelling der geconcessioneerde werken, bij eventuele droogte op de bovenpanden, nimmer het water *bij voorkeur* op de Hoogeveensche vaart worde gebragt, ten gevolge waarvan de Groningsche vaart tijdelijk onbruikbaar zou zijn; en dat bij gevolg daartoe nimmer eenige afsluitingswerken in die Beilerverlenging of elders mogen worden daargesteld.

De reden, welke de ondergeteekenden, die steeds onder de *grootste* voorstanders der kanalisatie van Drenthe hebben behoord, tot dit adres noopt, is gelegen in de vrees, dat soms te eeniger tijd door concessionarissen moeijelijkheden of bezwaren zouden kunnen worden geopperd, die het gevolg zouden kunnen hebben, dat wel de Hoogeveensche vaart werd verbeterd en misschien ook doorgetrokken, maar dat de zoo heilzame verbinding van de Smildervaart met de zeehaven van Groningen, waartoe zij voornemens zijn de concessie te vragen, achterwege bleef of bemoeijelijkt werd, iets dat in hun oog *zeer* zou zijn te betreuren.

Assen, 7 December 1849.

(*was get.*) H. C. CARSTEN.

P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag, 4 april.

In deze zitting heeft de commissie, betrekkelijk de openbaarmaking van het officiëel verslag van het in de Kamer verhandelde, bij monde van den heer *Gevers van Endegeest*, verslag uitgebragt. Daaruit blijkt, dat de commissie, vereenigd met die der Tweede Kamer, een reglement ontworpen heeft, dat voorloopig als proeve voor de tegenwoordige zitting zal moeten dienen, en voorts tijdelijk 8 stenographen en 5 kweekelingen heeft aangesteld; terwijl, ter bevordering van den geregelden gang van zaken, twee heeren, tot dusverre tot de redactie van het *Bijblad* behoord hebbende, mede geëmploijeerd zullen blijven. De conclusie der commissie strekt tot homologatie van het door haar verrigte, en tot aanneming van het ontworpen reglement, onder bepaling dat het zij eene proefneming gedurende de tegenwoordige zitting, en voor zoo verre de bepalingen voor eene dadelijke toepassing vatbaar zijn.

Dienovereenkomstig wordt besloten, en, overeenkomstig dat reglement, wordt eene commissie benoemd, welke zich, gezamenlijk met die der Tweede Kamer, met de voortdurende zorg dezer zaak zal belasten. Tot leden dier commissie worden benoemd de heeren: *Gevers van Endegeest*, *Hoffman* en *Groeninx van Zoelen.*

Van regeringswege zijn ingekomen de volgende stukken, als: 1o. Het verslag der algemeene rekenkamer over 1848; 2o. een Koninklijk besluit, houdende oproeping eener vereenigde zitting van de beide Kamers op den 19den dezer; 3o. eene missive van den staatsraad-directeur van het kabinet des Konings, houdende kennisgeving dat Z. M. verschillende ontwerpen van wet heeft bekrachtigd; 4o. eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide der afgesloten rekening van het bijzonder fonds voor de kolonisatie van behoeftigen in de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid; 5o. eene missive van den minister van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van de acte van toetreding door Z. M., tot het op 30 september jl. tusschen Oostenrijk en Pruisen gesloten verdrag. Al deze stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen de vier volgende ontwerpen van wet, als:

1o. Tot verhooging der begrooting, ter zake van uitgaven voor het fonds van kwade posten;

2o. Tot verhooging der begrooting van 1849, voor de uitgifte van schatkistbiljetten;

3o. Tot heffing van provinciale belastingen van Friesland over 1850;

4o. Tot regeling der brievenposterij. Al die ontwerpen zullen naar de afdeelingen worden verzonden.

Onderscheidene ingekomen verzoekschriften uit Holland, Utrecht, Friesland en Groningen, betrekkelijk de ontwerpen nopens de brievenposterij en de scheepvaartregten, zijn naar de daartoe gestelde commissie verzonden.

Eenige ontvangen boekwerken zullen in de bibliotheek der Kamer worden geplaatst. Men merkt daaronder op, het verslag der handelingen van de algemeene christelijke synode over 1849, en den staat van den handel en de scheepvaart op Java en Madura over 1848, door de ministers van Hervormde Eeredienst en van Koloniën toegezonden.

Is ingekomen eene missive van den heer *de Jonge van Ellemeet*, die mededeeling doet, dat hij, bij besluit van 1 januari jl., herbenoemd is tot burgemeester van de gemeente Oost-Capelle en die betrekking heeft aanvaard. Hij verzoekt derhalve, dat de Kamer beslisse, of art. 91, § 4, der grondwet ook op hem van toepassing is? Bij § 4 van dat art. wordt namelijk bepaald, »dat leden der Staten-Generaal een bezoldigd staats-ambt aannemende, of bevordering in de staatsdienst verwervende, ophouden leden der Kamers te zijn, maar dadelijk weder verkiesbaar zijn."

Gelijksoortige missives zijn ontvangen van de heeren *Rengers*, *van Swinderen* en *Engelkens*, die mede tot burgemeesters herbenoemd zijn en ook de vraag onderwerpen, of het op nieuw aanvaarden dier betrekking ook van eenigen invloed kan zijn op de voortdurende vervulling der betrekking van lid der Kamer.

Eindelijk is ook gelijke vraag gedaan, doch mondeling, door den heer *Verhey van den Bogaerd*, die de herbenoeming tot burgemeester van Werkendam heeft aangenomen.

De voorzitter onderwerpt alsnu aan de vergadering de vraag of de gemelde vijf leden al dan niet voortdurend als leden der Kamer kunnen worden beschouwd?

De heer *Groeninx van Zoelen* zet op den voorgrond, dat de vraag, die de Kamer thans bezig houdt, inderdaad is van kieschen aard, daar die vraag toch hierop nederkomt, of vijf leden, op wier voortdurende medewerking men hoogen prijs stelt, al dan niet zitting in de Kamer zullen behouden? Maar dit mag niet verhinderen, om, nu het vraagstuk in beraadslaging gekomen is en nu er eene beslissing dient genomen te worden, die ook voor het vervolg van belang te achten is, thans ook onbewimpeld zijne gevoelens bloot te leggen, niet over personen, maar over het vraagstuk dat ter sprake gebragt is. Al dadelijk kan spreker den twijfel niet deelen, die bij sommigen bestaat, of de Kamer wel bevoegd is, in deze eenige beslissing te nemen? Het geldt hier geene authentieke interpretatie van eene grondwettelijke bepaling, waartoe de medewerking van de drie takken der wetgeving zou worden gevorderd, doch eene beslissing van elke Kamer afzon-

derlijk, of zij meent, dat eenige bepaalde personen nog als leden der vergadering kunnen worden beschouwd? Nu komt het hem voor, dat men moeijelijk aan de Kamers het regt kan ontzeggen, elke in de hare, deswege eene beslissing te nemen. Het is mogelijk, dat het wenschelijk ware, dat bij eene speciale wet de questiën, die uit art. 91 der grondwet kunnen voortvloeijen, meer bepaald werden uitgemaakt, doch al kon men die wenschelijkheid aannemen, dan kan daaruit nog in geenen deele het gevolg worden getrokken, dat elke Kamer het regt zou missen, om ten aanzien van dergelijke questiën, die zich in haren boezem mogten voordoen, eene beslissing te nemen.

Wat de nu zaak zelve betreft, ziet spreker zich in de droevige verpligting, om als zijn gevoelen voor te dragen, dat de bedoelde vijf heeren, door het op nieuw aannemen der betrekking van burgemeester, hebben opgehouden leden der Kamer te zijn. Hij meent, dat gevoelen te moeten voorstaan, hoe hoogen prijs hij er ook op stelt, dat de vijf heeren leden der Kamer blijven en derhalve op nieuw als zoodanig worden gekozen, en hoezeer het hem dan ook in zooverre aangenaam wezen zou, indien de Kamer eene beslissing mogt wenschen te nemen, die geheel strijdig zijn zou met zijne overtuiging. Het komt hem voor, dat alle ambtenaren, die door den Koning zijn benoemd, in den zin van art. 91 der grondwet, als staats-ambtenaren zijn te beschouwen, en derhalve, bij eene benoeming, indien zij leden der Kamer zijn, aan eene herkiezing zijn onderworpen. Tot de staats-ambtenaren behooren alzoo, zijns inziens, wel degelijk de burgemeesters. — Tot staving zijner meening beroept spreker zich op de reglementen nopens de plaatselijke besturen ten platten lande die nog van kracht en die naar zijne meening duidelijk zijn. Ook toont de spreker uit het Wetboek van Strafvordering aan, dat aan de burgemeesters verschillende werkzaamheden van algemeenen aard zijn opgedragen en waaruit het mede blijkt, dat de burgemeesters niet anders dan als staats-ambtenaren kunnen worden aangemerkt. — Spreker gaat vervolgens de bijzondere bedoeling van het grondwets-artikel na en leidt ook daaruit af, dat de benoemingen van burgemeesters in de termen daarvan vallen. Het spreekt van zelf, dat de bedoeling geene andere was dan om te keer te gaan allen mogelijken invloed van de regering op de vertegenwoordiging des volks. Spreker gaat na wat er bij de herziening der grondwet ten aanzien van art. 91 derzelve is voorgevallen. Hij herinnert daarbij, dat men in het algemeen verslag van 1848 verlangd heeft, dat, in plaats van: „*een bezoldigd ambt*," in het laatste lid van dat art., zou worden gelezen: „*een bezoldigd* STAATS-AMBT," waardoor men dan zoodanige betrekking verstaat tot welke men *door den Koning* wordt benoemd, *onverschillig of de daaraan verknochte bezoldiging uit 's rijks schatkist of uit eene andere openbare kas* wordt betaald. — Spreker gelooft verder, dat eene herbenoeming gelijk gesteld moet worden met eene benoeming, daar men dikwerf meer belang stelt in het behoud van hetgeen men eenmaal verkregen heeft; zoodat de gronden, die pleiten om eenen benoemden ambtenaar aan eene herkiezing als lid der Kamer te onderwerpen, in nog hoogere mate kunnen geacht worden te gelden, bij eene herbenoeming. Het is dan ook op grond van dit een en ander, dat hij het gevoelen voorstaat, dat de bedoelde vijf geachte medeleden der Kamer, voor het oogenblik geene zitting kunnen nemen.

Nu hij aan het woord is, meent hij ook nog een ander punt, tot de plaats gehad hebbende benoemingen in verband staande, niet geheel stilzwijgend te kunnen voorbijgaan. Geen vijandige zin, geene zucht tot tegenkanting aan het ministerie, bezielt hem. Hij laat ook geheel in het midden, of de plaats gehad hebbende benoemingen geschied zijn geheel overeenkomstig met de bestaande voorschriften en reglementen. Het is er ook verre af, dat hij eenige inbreuk op de bevoegdheid van het uitvoerend gezag zou wenschen te maken. Doch hij heeft, bij de behandeling van dit punt, alleen op het oog het welzijn der ingezetenen. Hij heeft ook in geenen deele de bedoeling, om, op eenigerlei wijze, voor eenig bijzonder belang op te treden. Het mag echter niet worden ontkend, dat er, ten gevolge der benoemingen, die geschied zijn op meer dan ééne plaats ontevredenheid, misnoegdheid is te weeg gebragt. Hier en daar zijn dienaangaande ernstige klagten ontstaan, waarvan nu eenige overdreven mogen zijn, doch anderen niet zoo geheel en al ongegrond kunnen worden geoordeeld. Wanneer men gedurende eene reeks van jaren, met de meeste zorg en ijver de belangen eener gemeente bevorderd, de goedkeuring der ingezetenen verworven heeft, waarom wordt men dan buiten eenigen grond belet, om voortdurend te worden ontslagen van zekere vereischten? De gemeenteraad, de provinciale autoriteit, ja de ingezetenen zelven beijveren zich voor den burgemeester hunne stem te verheffen, doch het mogt niet baten. Worden dan op die wijze de belangen der ingezetenen niet miskend? Wanneer men nu op dergelijke gevallen let, kan het dan anders, of uit dergelijke handelingen moet ontevredenheid geboren worden? Maar daaruit ontstaan nog andere vragen, die, namenlijk, of het ministerie in deze naar zeker stelsel te werk gegaan, dan wel beginselloos gehandeld heeft? Of er ook zekere zucht heeft bestaan, om deze of gene personen tot betrekkingen te roepen? Maar spreker wil de drijfveren, die de regering, bij het doen der benoemingen, geleid hebben, in het midden laten. Het gouvernement heeft verklaard, dat men zijne daden behoorde af te wachten. Hij wil dan ook alleen zien op feiten, en hij vraagt zich dan af, of zij den stempel dragen van eene wezenlijke liberale en regtvaardige handelwijze?

De *voorzitter* verzoekt den spreker te willen blijven bij het onderwerp dat thans in behandeling is?

De heer *Groeninx van Zoelen* antwoordt, dat het vraagpunt, dat hij behandelde, geacht kan worden in verband te staan tot de benoeming van burgemeesters, waarvan nu sprake was, en dat hij te meer nu daarover wenscht te spreken, omdat hij niet weet, of zich later daartoe nog wel de gelegenheid zal aanbieden. Hij wil zich echter gaarne aan de beslissing der Kamer ten dezen onderwerpen en zich eenvoudig bepalen met te verklaren, dat zijne aanmerkingen niet voortvloeijen uit eenen geest van oppositie, maar dat hij geen regt meende te hebben, ten dezen te zwijgen. Het ministerie dat beoordeeld wil worden naar zijne daden, zal het niet kunnen gispen, dat spreker die afkeurt, wanneer hij meent, dat daartoe gronden bestaan.

De *voorzitter* dringt er andermaal op aan, dat de spreker zich tot het onderwerp nu in discussie, bepale. Indien hij later verlangt, nog een ander onderwerp te behandelen, zal hem daartoe de gelegenheid worden gegeven.

Nu ontstaat er eene woordenwisseling over de vraag, of er met deze beraadslaging over het vraagstuk van het voortdurend lidmaatschap van de vijf leden, die tot burgemeesters herbenoemd zijn, op dit oogenblik zal worden voortgegaan, dan wel of die discussiën zullen worden uitgesteld, zoowel omdat er vele leden nog afwezig zijn, als omdat men de quaestie nog in overweging nomen wil? Ten slotte wordt besloten de discussiën te verdagen tot morgen, vrijdag, ochtend ten 11 ure.

Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

Marktprijzen.

ARNHEM, 5 april.

Oude *Weit* van *f* 0.00 tot 00.00; Nieuwe van *f* 6.60 tot 8.50. — *Rogge* van *f* 4.00 tot 4.30. — *Boekweit* van *f* 4.25 tot 4.60. — *Garst* van *f* 3.25 tot 3.80. — *Friesche Haver* van *f* 3.00 tot 0.00. — *Voerhaver* van *f* 2.25 tot 2.40. — *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Paardeboonen* van *f* 4.00 tot 4.60. — Graauwe *Erwten* van *f* 5.50 tot 0.00; Groene van *f* 5.50 tot 6.25; Gele van *f* 4.50 tot 0.00. — *Koolzaad* van *f* 00.00 tot 00.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot 0.00; *Klaverzaad* van *f* 28.00 tot 32.00. — *Aardappelen* van *f* 1.10 tot 1.40. — *Boter* van *f* 0.55 tot 0.63 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 april 2 El 0 Palm 0 Duim; gew. 36 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.